

Scooterproject Enschede werkt: eenderde minder aanrijdingen

Cool scooteren scoort

Samenvatting

Overlast van scooterjeugd scoort hoog in de lijst met ergernissen. Zo ook in Enschede-Zuid, waar de politie regelmatig klachten kreeg van buurtbewoners over jonge scooterrijders die met hun roekeloze gedrag onveilige situaties veroorzaken. Daarom ging in november 2002 het project 'Scooteren? hou het cool!' van start. Een aanpak met zowel gebruikelijke als ook vernieuwende maatregelen. Na een jaar is de balans opgemaakt en zijn de resultaten duidelijk zichtbaar. Het scooterproject werkt: het aantal aanrijdingen in Enschede-Zuid is in één jaar tijd met bijna eenderde afgenomen.

H.B.C. Zonder, Politie Twente

Dertig procent minder aanrijdingen. Dat is het opmerkelijke resultaat van een even opmerkelijk project van de Enschedese politie om de scooteroverlast door jongeren tegen te gaan. Naast de gebruikelijke handhavingmethoden, heeft de politie een twee man sterke vliegende brigade opgeleid die al optreedt voordat de GSM-waarschuwingenlijn de lucht in kan gaan. Bovendien bezoekt de politie overtreders thuis, om samen met de ouders nog eens indringend te wijzen op de gevaren voor henzelf en hun omgeving.

De scooterjeugd van Enschede veroorzaakte veel overlast. Oorzaken daarvoor worden niet alleen bij de jongeren, maar ook bij de politie gevonden. Enerzijds is het risicogedrag van de jeugd te wijten aan puberale opgroeiperikelen, zoals

grenzen zoeken en verleggen, afzetten tegen de maatschappij en onzekerheid, wat zich weer uit in stoer en provocerend gedrag. Daarnaast speelt onbekendheid met de materie een belangrijke rol. Zo hebben jongeren een gebrekkige kennis van gevaren en gebrek aan rijervaring. Ouders weten bovendien vaak niet wat jeugdigen op straat doen en kunnen daardoor moeilijk corrigerend optreden.

Maar ook bij de politie is een aantal oorzaken aan te wijzen. Zo is er sprake van een geringe pakkans en heeft de scooteroverlast geen prioriteit, mede als gevolg van een gebrek aan aandacht voor verkeer. Bovendien is er te weinig repressie.

Ondertussen brengen de Enschedese jongeren tussen de 16 en 23 jaar door hun roekeloze rijgedrag niet alleen hun eigen

veiligheid, maar ook die van anderen in gevaar en veroorzaken overlast in de buurt. Directe gevolgen hiervan zijn:

- materiele schade;
- letsel;
- overlijden;
- klachten van burgers.

Indirect lijdt het ongewenste scootergedrag tot:

- hoge kosten voor de gezondheidszorg;
- psychische problemen bij slachtoffers en achterblijvers;
- onveiligheidsgevoelens en ergernis bij burgers;
- veel inzet van politie bij behandeling aanrijdingen en meldingen en klachten van overlast.

Aanpak

Onder de prikkelende naam 'Scooteren? hou het cool!' bindt de politie de strijd aan met de overlast door jeugdige scooterrijders. Hierbij is gekozen voor een plan van aanpak met gebruikelijke, maar ook vernieuwende maatregelen.

Gebruikelijke maatregelen zijn:

- zes grote bromfietscontroles per jaar;
- flexibele controles door de inzet van een motorrijder;
- goede registratie;
- recidiverегeling waarbij zwaar opgevoerde bromfietsen bij herhaling van de overtreding in beslag worden genomen.

Vernieuwende maatregelen zijn:

- het sturen van een persoonlijke brief aan iedere overtreder met daarin de gevaren en consequenties van roekeloos rijden op scooters;
- thuisbezoek aan minderjarige overtreiders en de ouders om hen op de hoogte te brengen en te betrekken bij het verkeersgedrag van hun kind;
- voorlichting via de confronterende Roadshow van 'Institute for Traffic Care' en het jongerenpanel 'Teamalert';
- ruime aandacht in de media, van huis-aan-huisblad tot regionale TV.

Resultaat

Het resultaat is opmerkelijk. Het aantal aanrijdingen in Enschede-Zuid is van november 2002 tot en met oktober 2003 vergeleken met de vergelijkbare periode van een jaar eerder, met 30 procent gedaald.

Succesfactoren

Analyse van de succesfactoren geeft aan dat de meeste winst is geboekt door:

- thuisbezoek. Minderjarige overtreiders kregen bezoek van een agent die een gesprek voert met de minderjarige en de ouders, zodat deze op de hoogte zijn van het verkeersgedrag van hun kind. Met het thuisbezoek wil de politie ouders nadrukkelijk betrekken bij het rijgedrag van hun kind. In totaal werden 96 minderjarigen thuis bezocht. De meeste ouders zijn zeer tevreden over het thuisbezoek. Vaak werd het vermogen van de scooters teruggebracht naar de juiste hoeveelheid.
- brief. Alle overtreiders kregen een persoonlijke brief van de politie waarin nog eens duidelijk wordt gewezen op de gevaren en consequenties van verkeersgevaarlijk 'scootergedrag';

mening buurtbewoners. Het aantal klachten van buurtbewoners is sterk afgenomen en de wijkagenten constateren dat de bewoners tevreden zijn met het optreden van de politie;

- motorrijders. Met subsidie van de Gemeente Enschede en van de Provincie Overijssel zijn twee politiemensen van de afdeling Enschede-Zuid opgeleid en uitgerust als motorrijder. Deze motorrijders zorgen voor de flexibele aanpak van het probleem. Daar waar de grote controles snel via de GSM worden doorgebeld, zijn de controles van de motorrijders altijd onverwacht;
- confronterende roadshow. Jongeren in de leeftijd van 15-18 jaar krijgen een confronterende roadshow te zien. Tijdens de show vertellen invalide verkeersslachtoffers (Traffic Informers) over de impact van een verkeersongeval. In Enschede heeft inmiddels één middelbare school aan de show deelgenomen. Het is de bedoeling dat de show dit jaar voor meerdere scholen beschikbaar komt.

Proefproces

Hiermee eindigt het verhaal over het scooterproject nog niet. In overleg met dealers wil de politie de actieve verkoop en montage van opvoersetjes tegengaan. Mocht dit onvoldoende blijken dan wordt gedacht aan een proefproces wegens uitlokking van een strafbaar feit. Door de positieve resultaten in Enschede-Zuid wordt de aanpak de komende tijd ook in andere afdelingen en districten van de politie Twente ingevoerd. Daarnaast is vanuit de andere politieregio's veel belangstelling getoond voor het project.